

Euskal ekonomiaren bilakaera 2018IIIH

2018ko urtarrilaren 4a

1

Laburpena

2

Euskal ekonomia

BPGd

Barne eskaria

Kanpo sektorea

Lan-merkatua

Inflazioa

Sektore publikoa

Finantza-sektorea

Adierazleak

3

Ingurunea

4

Aurreikuspenak

2. Euskal ekonomia 2018IIIHn, moteltzea

18IIIHn, EAEko **BPGd**-a % **2,6** hazi da (u/u), eta lehenengo hiruhilekoan hasi zen dezelerazioa geratzeko etorri dela baieztatu du; hala ere, inguruko ekonomiak baino gehiago hazi da, Espainiako ekonomiak % **2,4** egin baitu aurrera, eta EB-28koak indarra galdu eta % **1,9**koa izan baita bere hazkunde-tasa. Joera orokor hori ziklo ekonomikoaren helduaroarekin loturik dagoen moteltzearen barruan sar daiteke. **Aurreikuspenen arabera, euskal BPGd-a % 2,8 haziko da 2018an, eta % 2,3 2019an.**

Barne-eskaria murriztu egin da (% **2,5**), kontsumoaren bi alderdiek indarra galdu baitute, hala pribatuak (% 2,3) nola publikoak (% 1,2), eta bi kasuetan 17IIIHn baino tasa baxuagoetan kokatu da; **Kapitalaren Eratze Gordinak** gorako bideari eutsi dio (% **4,0**), eta kanpo-sektorearen ekarpena ere berdina izan da (% **0,1**), **Inportazioen (% 2,1) zein Esportazioen (% 2,2)** hazkunde asimilagarriekin.

Sektoreka, **Industriak** biurtekoko hazkunderik txikiena izan du (% **1,9**) eta **Zerbitzuena** ere apalagoa izan da (% **2,7**) iazko epealdi berarekin alderatuta. **Eraikuntzak (% 4,8)**, bestalde, suspertzen ari dela erakusten duten zantzuak utzi ditu, eta hazkunde-tasa bikoiztu du, aurreko ekitaldiarekin alderatuta.

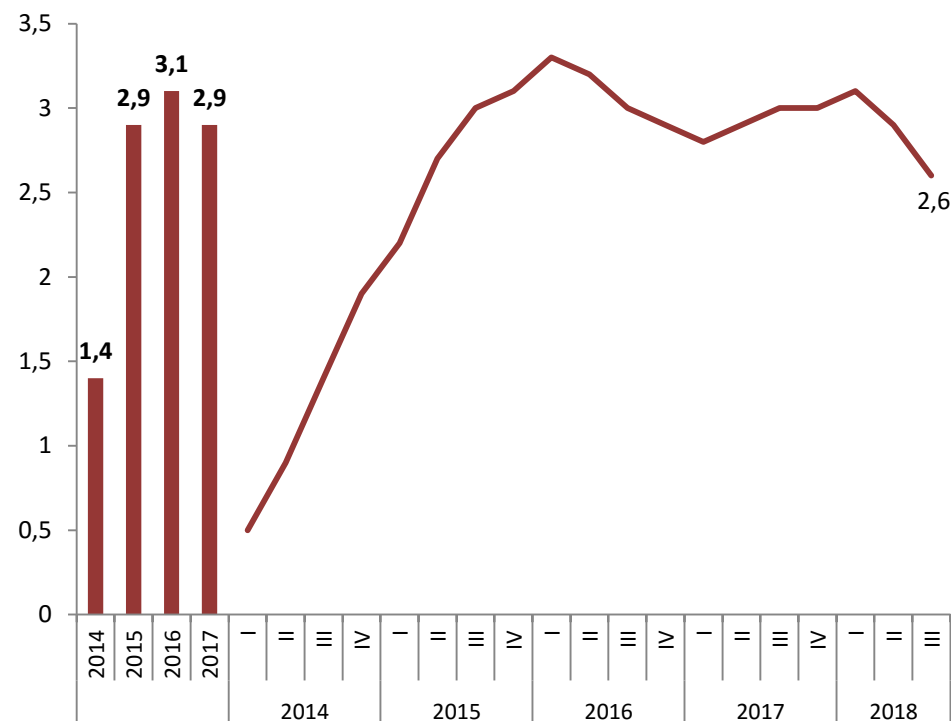
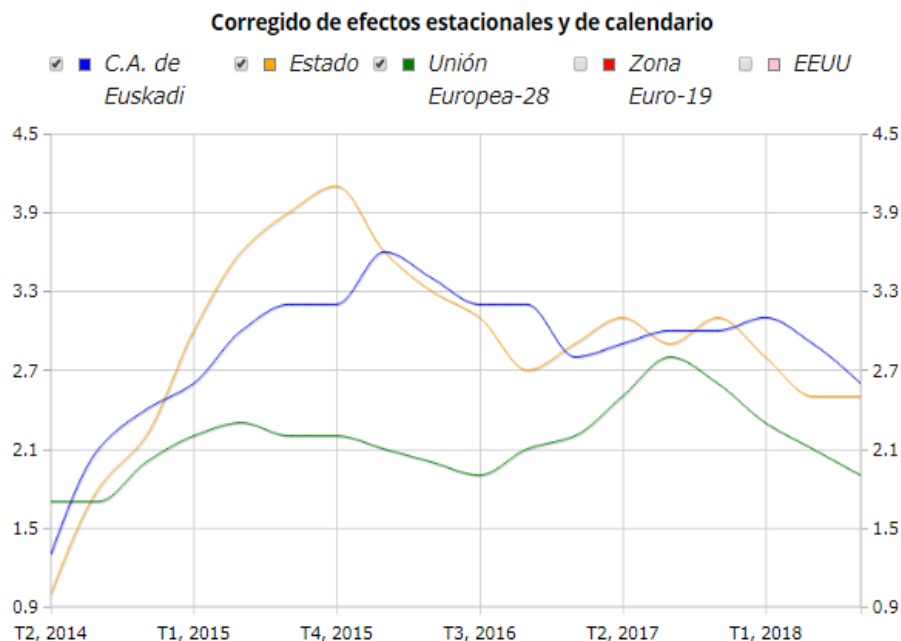
EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **18IIIHko okupazioa 959.700 enpleguetatik** gora dago, azken urtean % **2,0 gora egin** ondoren. Termino absolutuetan, **duela urtebete baino 18.687 langile gehiago dago**. Zerbitzuen sektoreak 13.002 enplegu berri sortu ditu, Industriak 3.711 pertsona gehiagori eman die lana eta Eraikuntzak beste 2.167 langileri. **PR**Aren arabera, 18IIIHko **langabezia-tasa** pixkanaka berreskuratzen ari da, 122.415 langaberekin eta % 10etik beherako langabezia-tasarekin (% 9,5), eta horri esker, **autonomia erkidegoen buru da**.

Azaroko prezioen indizea % **1,5**era iritsi da, gorako bide baten ondoren, elektrizitatearen igoeraren eragin nabarmenarekin, eta **azpiko inflazioarekin (1,2%)** zenbait paralelismoarekin. Sektoreei begiratuta, komunikabideak, izan dira hazkunde handiena izan dutenak; iazko epealdi berarekin alderatuta jaitsierarik handiena, aldiz, aisialdia eta kulturarena izan da.

Azaroan pilatutako **diru-bilketa** 13,851M eurokoa izan da, iazko epealdi berean baino % **4** gehiago. Diru-sarreraren arabera, zeharkako zergen alorrean, 5,085M € PFEZtik etorri dira, eta 1.562M € Sozietateen zergatik. BEZak 5.142M euroko ekarpena egin dio kopuru osoari.

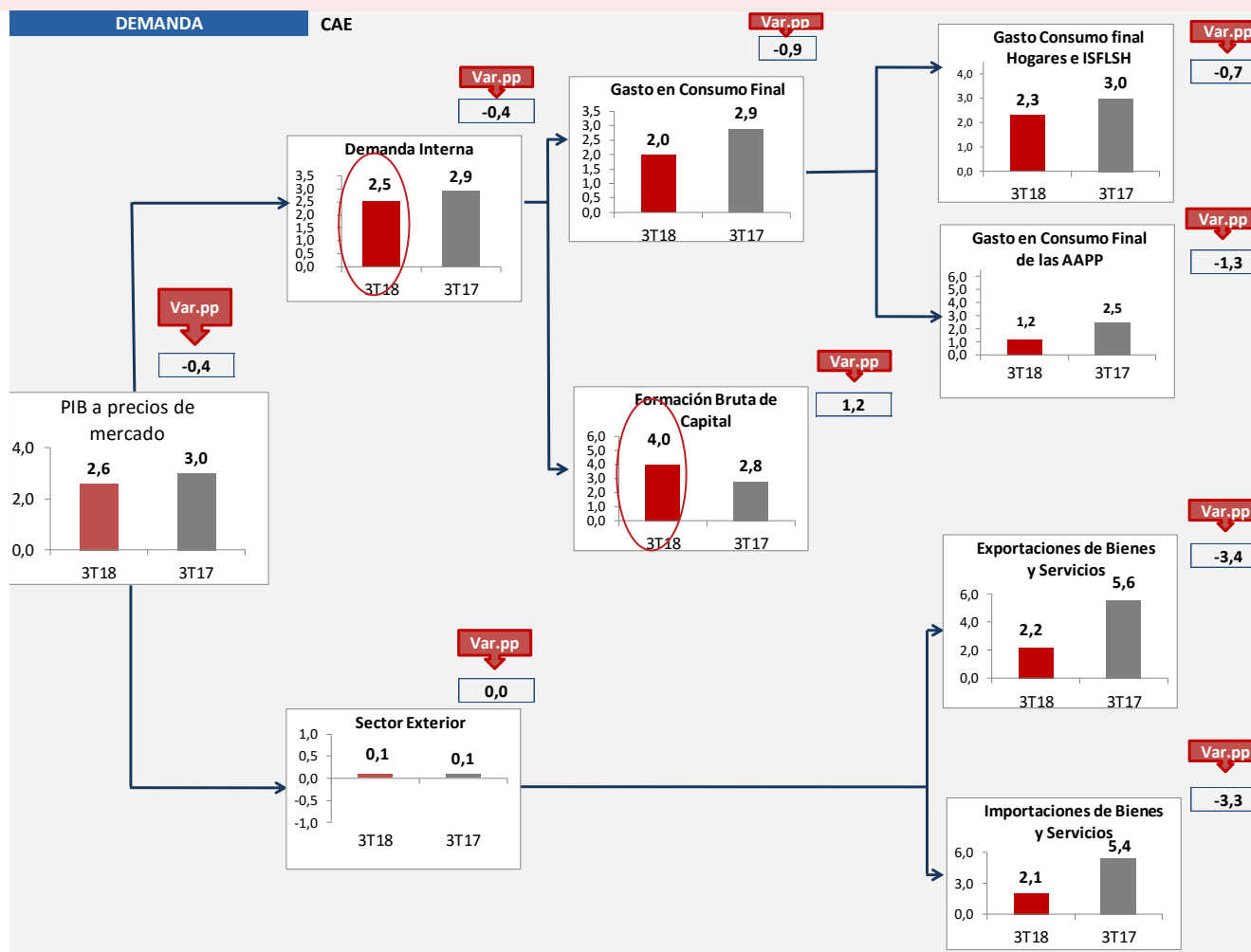
2. Zikloa umotu da eta hazkundeak apaldu egin dira

EAEko BPGd-aren bariazio-tasa (%)

18IIIHn, EAEko **BPGd**-a % **2,6** hazi da (u/u), eta lehenengo hiruhilekoan hasi zen dezelerazioa geratzeko etorri dela baieztatu du; hala ere, inguruko ekonomiak baino gehiago hazi da, Espainiako ekonomiak % **2,4** egin baitu aurrera, eta EB-28koak indarra galdu eta % **1,9**koa izan baita bere hazkunde-tasa. Joera orokor hori ziklo ekonomikoaren helduaroarekin loturik dagoen moteltzearen barruan sar daiteke. **Aurreikuspenen arabera, euskal BPGd-a % 2,8 haziko da 2018an, eta % 2,3 2019an.**

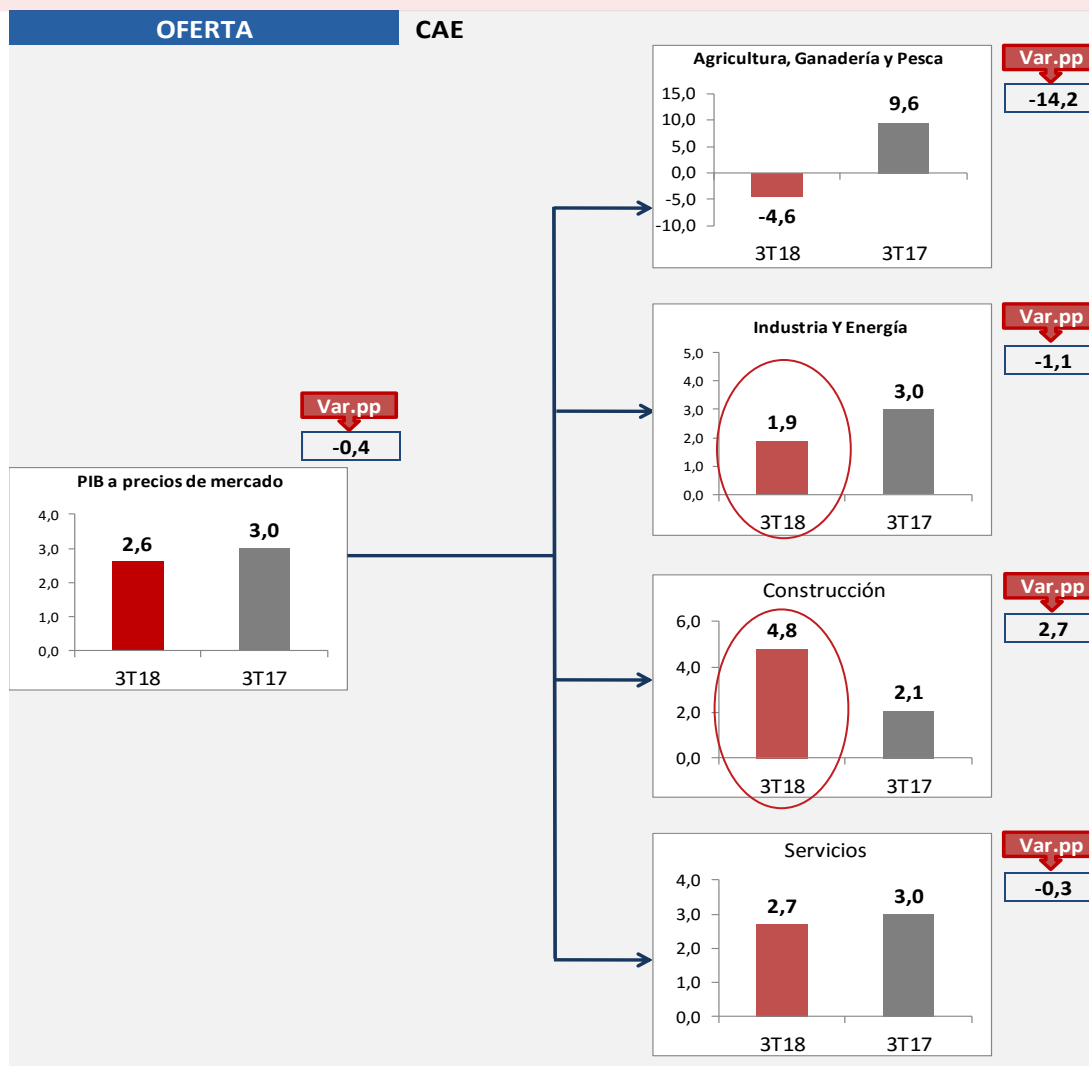
2. EAE: Inbertsioak gorako bideari eutsi dio

Iturria: Eustat, gure datuak

18IIIHn, EAEko BPGd-ak % 2,6ko urte arteko (u/u) hazkundera izan du. Barne-eskaria murriztu egin da (% 2,5), kontsumoaren bi alderdiek indarra galdu baitute, hala pribatuak (% 2,3) nola publikoak (% 1,2), eta bi kasuetan 17IIIHn baino tasa baxuagoetan kokatu da; Kapitalaren Eratze Gordinak gorako bideari eutsi dio (% 4,0), eta kanposektorearen ekarpena ere berdina izan da (% 0,1), Inportazioen (% 2,1) zein Esportazioen (% 2,2) hazkunde asimilagarriekin.

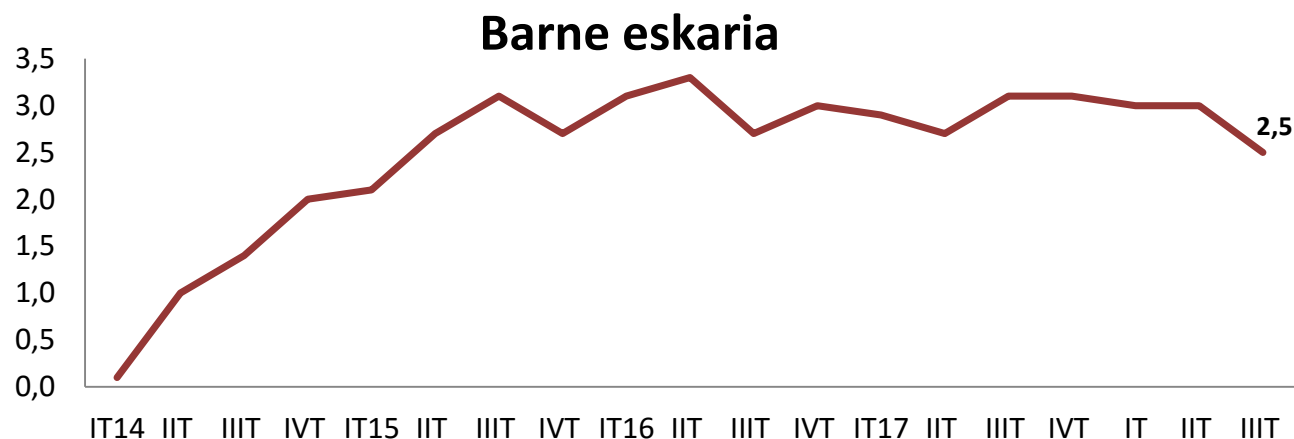
2. Ahuldadea Industrian eta bultzada Eraikuntzan

Iturria: Eustat, gure datuak

Sektoreka, **Industriak** biurtekoko hazkunderik txikiena izan du (% 1,9) eta Zerbitzuen ere apalagoa izan da (% 2,7) iazko epealdi berarekin alderatuta. **Eraikuntzak** (% 4,8), bestalde, suspertzen ari dela erakusten duten zantzuak utzi ditu, eta hazkunde-tasa bikoiztu du, aurreko ekitaldiarekin alderatuta.

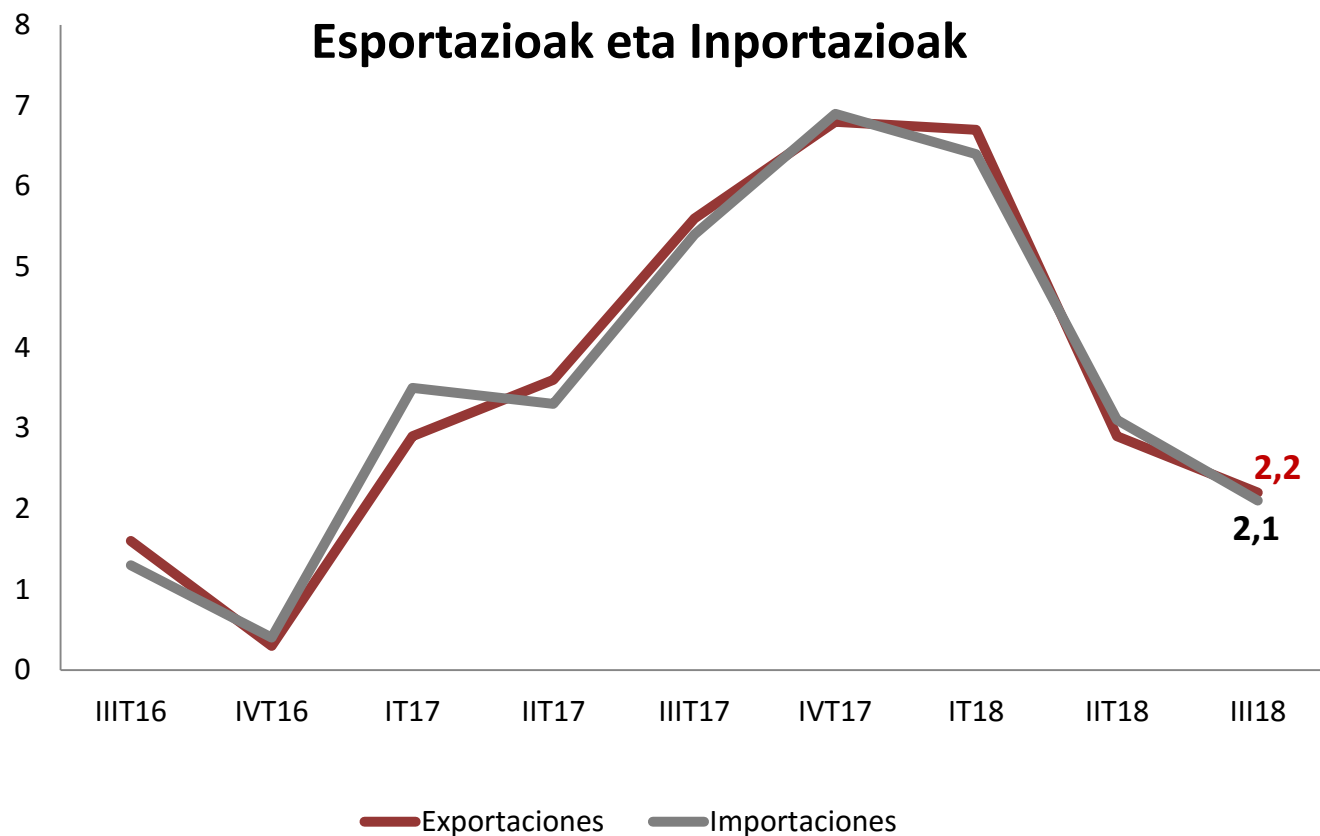
2. Barne eskariak behera egin du

PIB Trimestral (demanda)	2017			2018		
	II	III	IV	I	II	III
GASTO EN CONSUMO FINAL	2,6	2,9	2,8	2,8	2,5	2,0
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	3,0	3,0	2,8	2,9	2,6	2,3
-Gasto en consumo final de las AAPP	1,2	2,7	2,9	2,6	2,0	1,2
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	3,3	3,9	3,8	3,7	4,8	4,0
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equipo	3,2	4,5	4,6	4,8	6,1	2,9
-Resto de Formación Bruta de Capital	1,9	3,5	3,4	3,0	4,0	4,6
DEMANDA INTERNA	2,7	3,1	3,1	3,0	3,0	2,5
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	1,9	3,7	4,8	6,7	2,9	2,2
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	1,8	3,9	4,8	6,4	3,1	2,1
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	2,9	3,0	3,0	3,1	2,9	2,6

Barne-eskariaren indarra apalagoa izan da, eta % **2,5** egin du aurrera, **Kapitalaren Eratze Gordinaren** berreskurapenaren laguntzarekin (% **4,0**), eta ekipo-ondasunen ahuldadea gorabehera, aurreko epeetan osagai funtsezkoa izan dena (% 2,9). **Etxeko kontsumoa** (% 2,3) eta **Administrazio Publikoen kontsumoa** (% 1,2) traba izan dira.

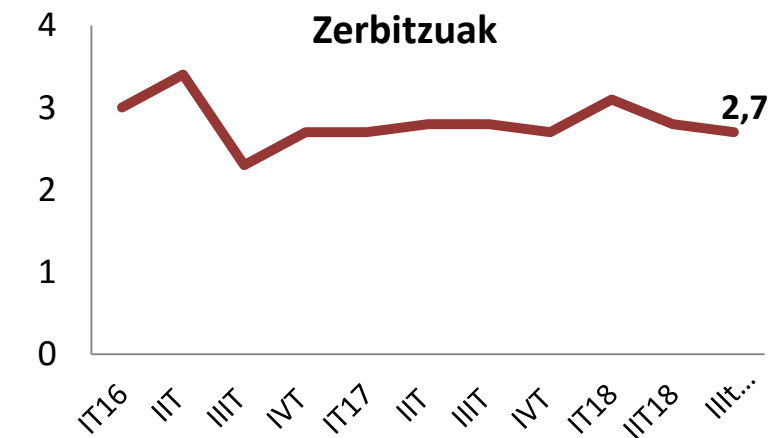
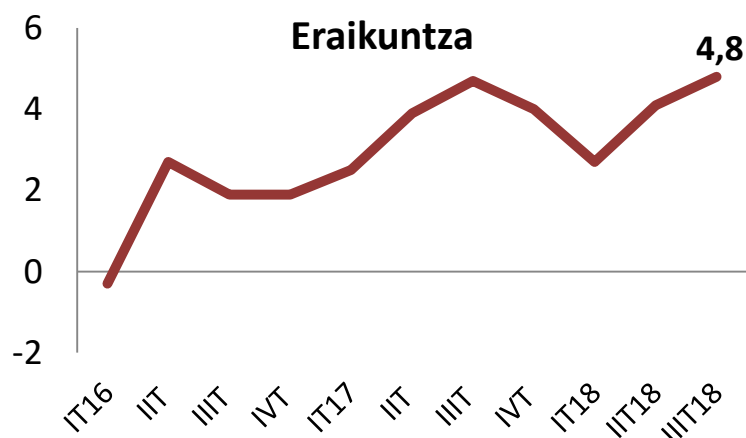
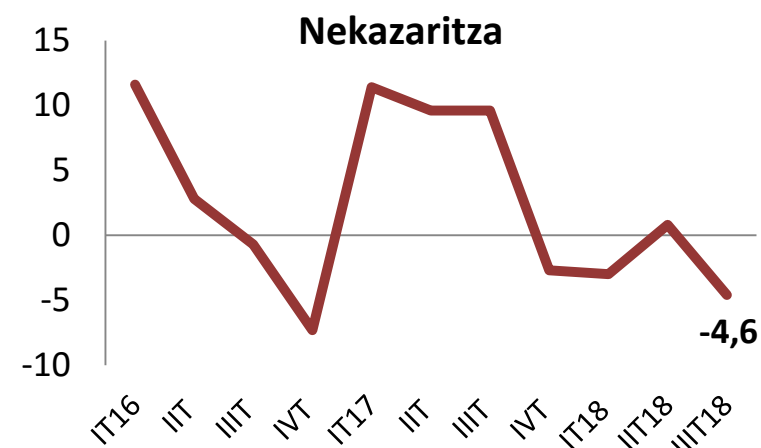
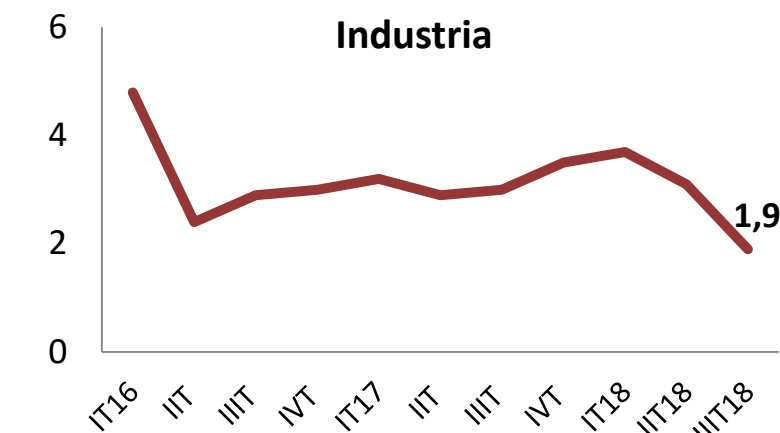
2. Moteltzea kanpo-sektorean

Iturria: Eustat

Kanpo-sektorea hazkundera atzera egiteko joera mantendu du, eta **Esportazioak eta Inportazioak % 2,1**aren inguruan ibili dira. Bere horretan diraute bi bloke handien arteko tentsio komertzialak eta munduan eta batez ere EBn agerian dauden ziurgabetasun faktoreak (Brexitaren amaiera; Italiako aurrekontuen intsumisioa; Alemaniako egoera politikoan emandako aldaketak eta Frantziako zailtasunak, besteak beste).

2. Industriaren ahuldada eta Eraikuntza gorantz

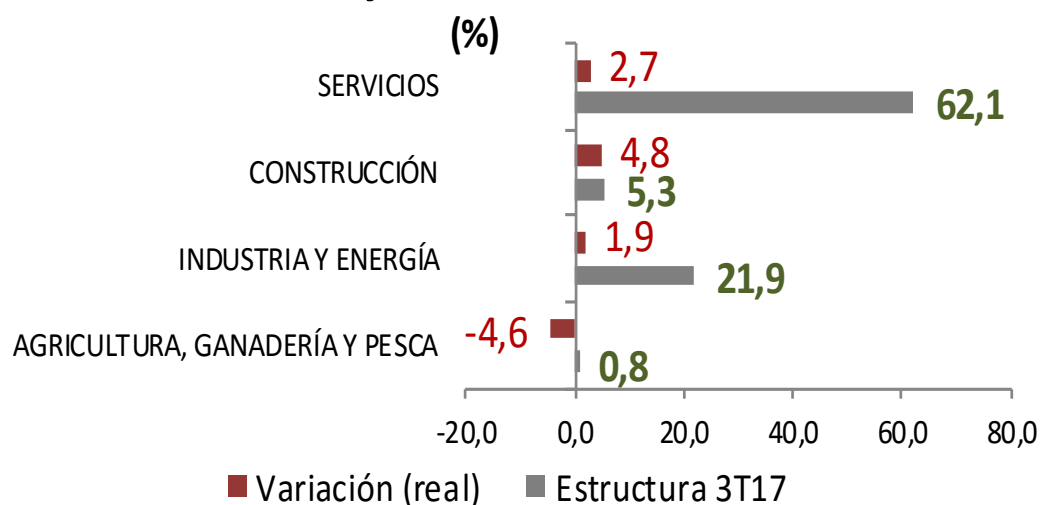

Iturria: Eustat

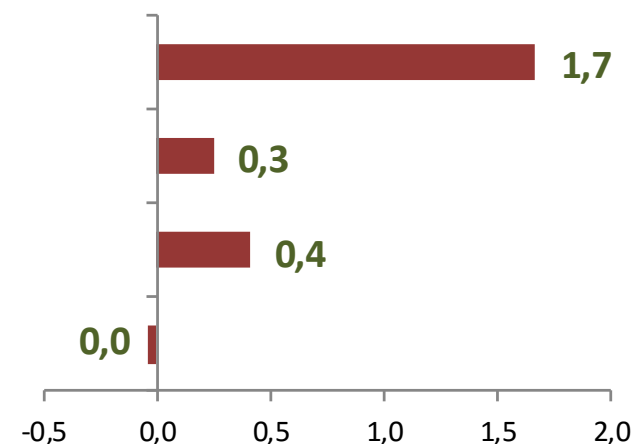
Ahuldade zantzuak ikus daitezke **Industriaren** hazkunderan (**% 1,9**), **Zerbitzuek** tonuari eutsi diote (**% 2,7**) eta **Eraikuntzak** gora egin du (**% 4,8**). Lehen sektorea gorabeheratsuagoa da, eta **-% 4,6** egin du atzera.

2. Zerbitzuen sektorearen ekarpena funtsezkoa izan da euskal BPGd-aren hazkunderan: % 65ekoa izan da

Estructura y Variación PIB IIT18

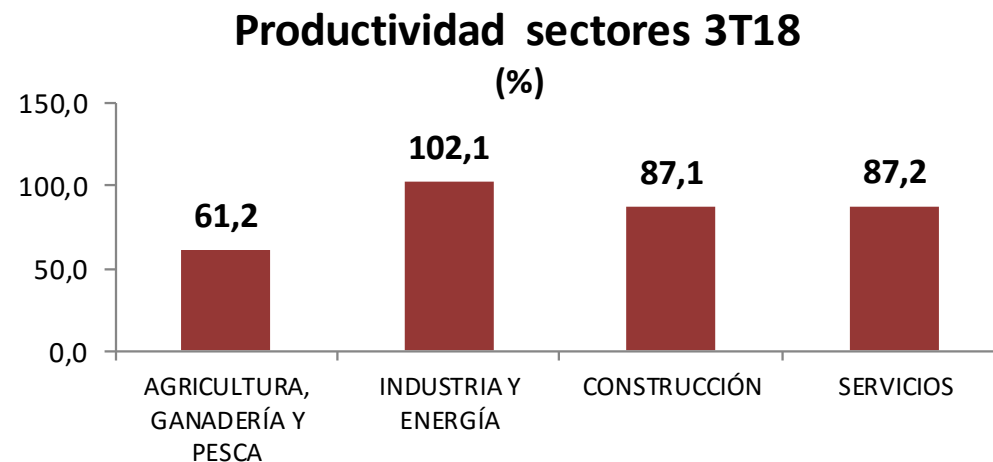
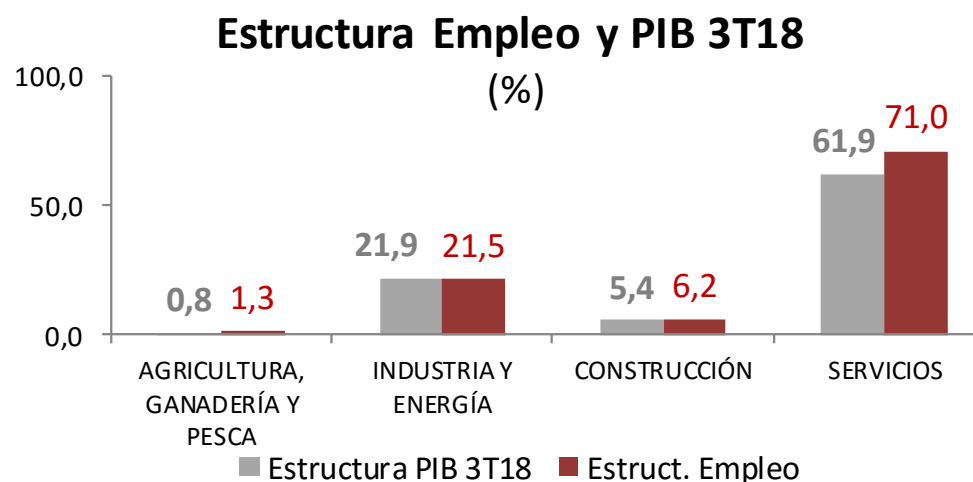
Aportación al PIB IIT18 (pp)

Iturria: Eustat, gure datuak

Duela urtebete (hau da, 17IIHn), **Zerbitzuen** sektorea EAEko BPGd-aren % **62,1** zen, eta termino errealetan % **2,7** hazi ondoren, BPGd-ari ekarpen handiena egiten dion sektorea da, **1,7 pp**-rekin. Haren atzetik **Industria** daukagu, data berean, egiturazko % 21,9arekin, eta % 1,9ko hazkunde nominalaren ondoren, hazkunde osoari egindako ekarpena **0,4pp**-ra murriztu da (0,7pp 18IIHn). **Eraikuntza** BPGd-aren egituraren osaera % 5,3 zen, eta termino nominaletan % 4,8 hazi ondoren, **0,4pp-ko ekarpena** egin dio hazkunderari (0,2pp 18IIHn).

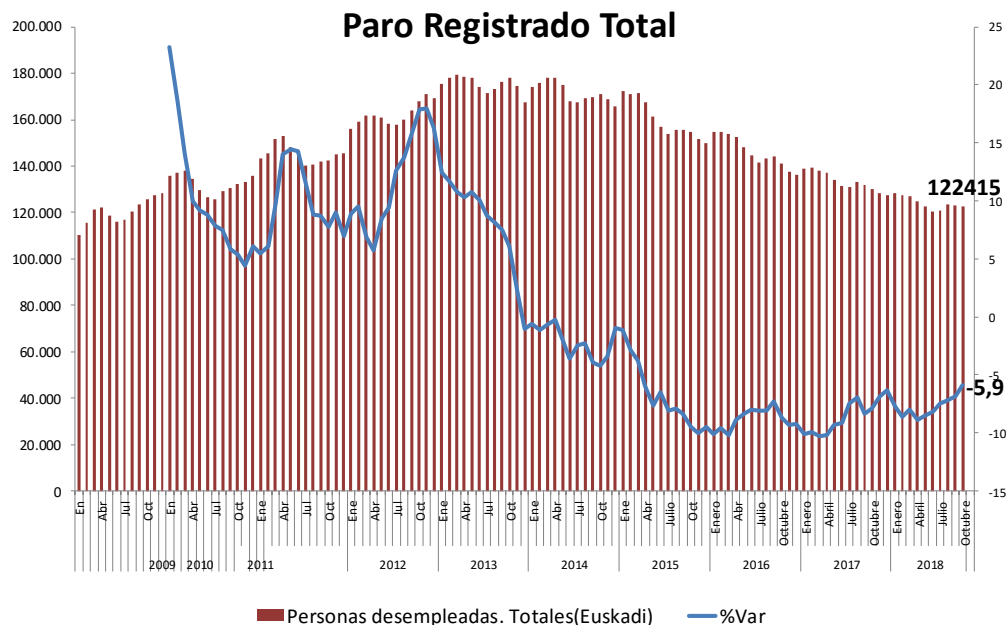
2. Industriak izan du produktibitate handiena

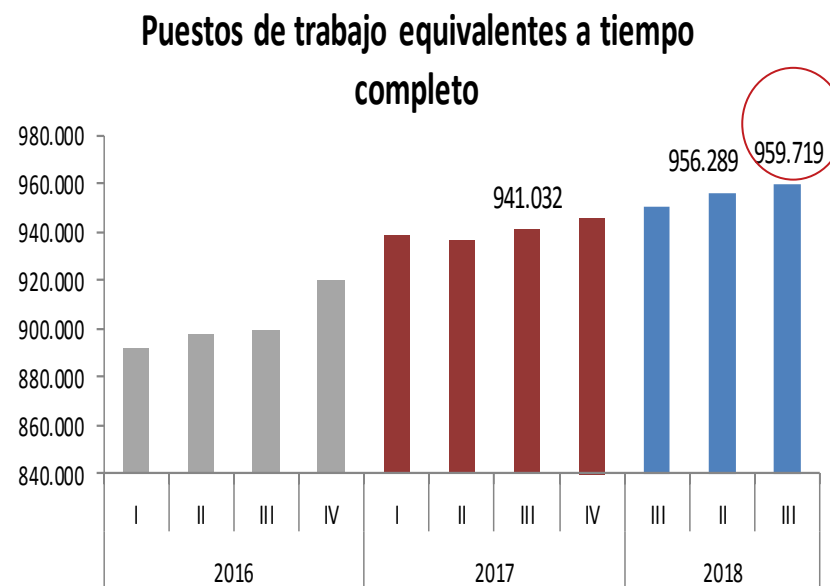
Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat. Gure datuak

BPGd-aren sektorekako osaera eta enpleguaren egitura sektoriala alderatzen baditugu, euskal ekonomiaren sektore nagusien produktibitatearen kalkulu bat lortuko dugu. **18IIIHn, Industria da produktibitate handieneko sektorea**, eta kontrako muturrean, berriz, lehen sektorea aurkituko dugu.

2. Lan-merkatuan enplegu garbia sortzen ari da oraindik

17IIIHn baino 18.687 langile gehiago.

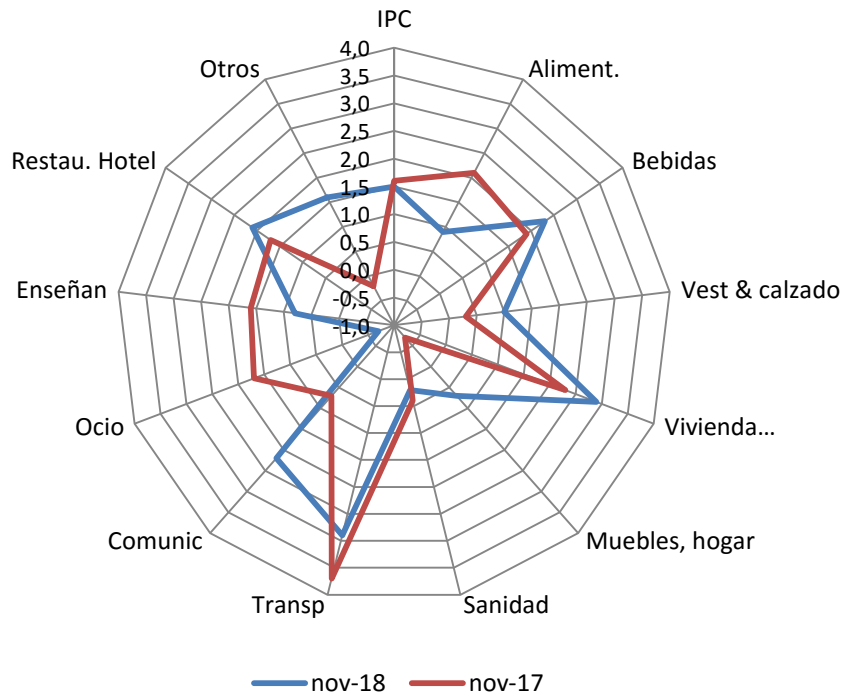

Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat.

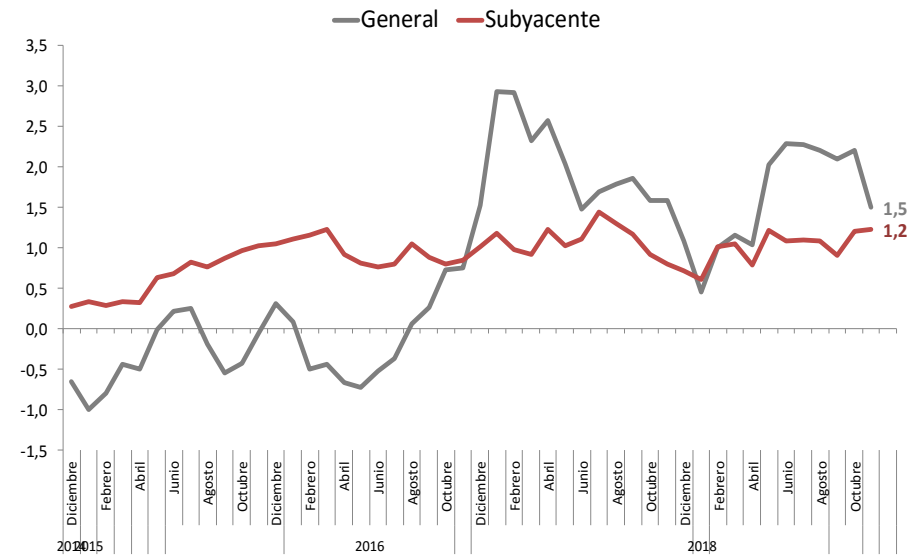
EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **18IIIHko okupazioa 959.700 enplegetatik gora dago**, azken urtean **% 2,0 gora egin** ondoren. Termino absolutuetan, **duela urtebete baino 18.687 langile gehiago dago**. Zerbitzuen sektoreak 13.002 enplegu berri sortu ditu, Industriak 3.711 pertsona gehiagori eman die lana eta Eraikuntzak beste 2.167 langileri. **PRA**ren arabera, 18IIIHko **langabezia-tasa** pixkanaka berreskuratzen ari da, 122.415 langaberekin eta % 10etik beherako langabezia-tasarekin (% 9,5), eta horri esker, **autonomia erkidegoen buru da**.

2. Erregaiak prezioak gorantz bultzatzen ari dira

Inflazioa sektoreka

EAE: Inflazioaren bilakaera

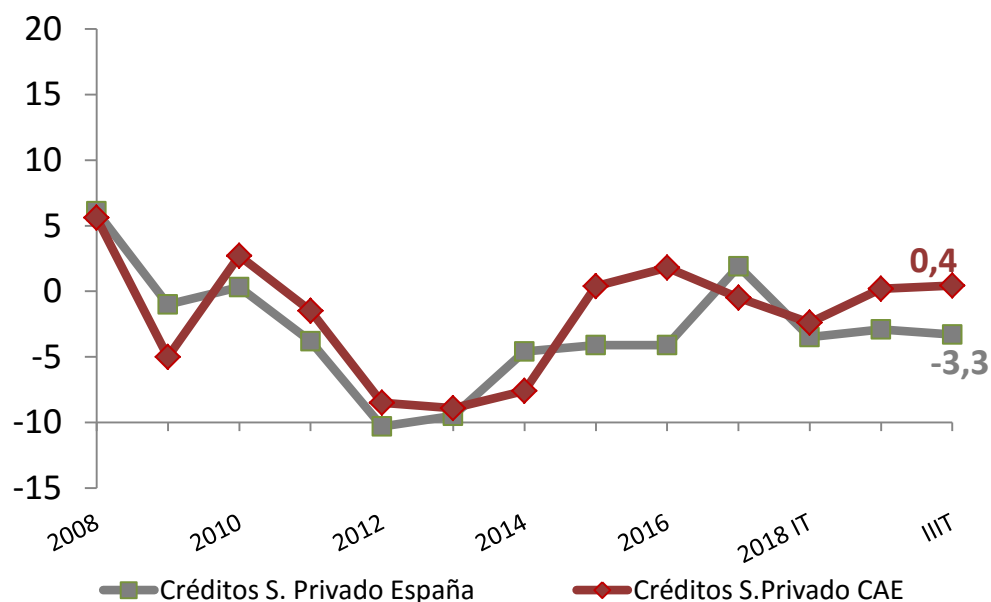
Iturria: Ikerbide

Azaroko prezioen indizea % 1,5era iritsi da, gorako bide baten ondoren, elektrizitatearen igoeraren eragin nabarmenarekin, eta **azpiko inflazioarekin (1,2%)** zenbait paralelismoarekin. Sektoreei begiratuta, Komunikabideak izan dira hazkunde handiena izan dutenak; iazko epealdi berarekin alderatuta jaitsierarik handiena, aldiz, aisialdia eta kulturarena izan da.

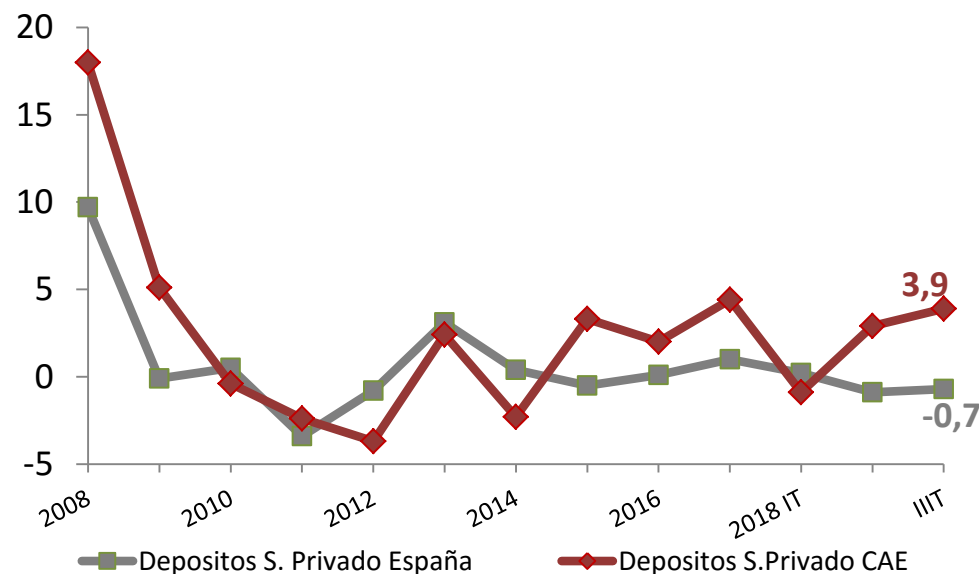
2. Kredituaren suspertze arina EAEn; merkatu osoan atzerako bidean oraindik

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2018ko iraila

S. Pribatuaren kredituak

S. Pribatuaren gordailuak

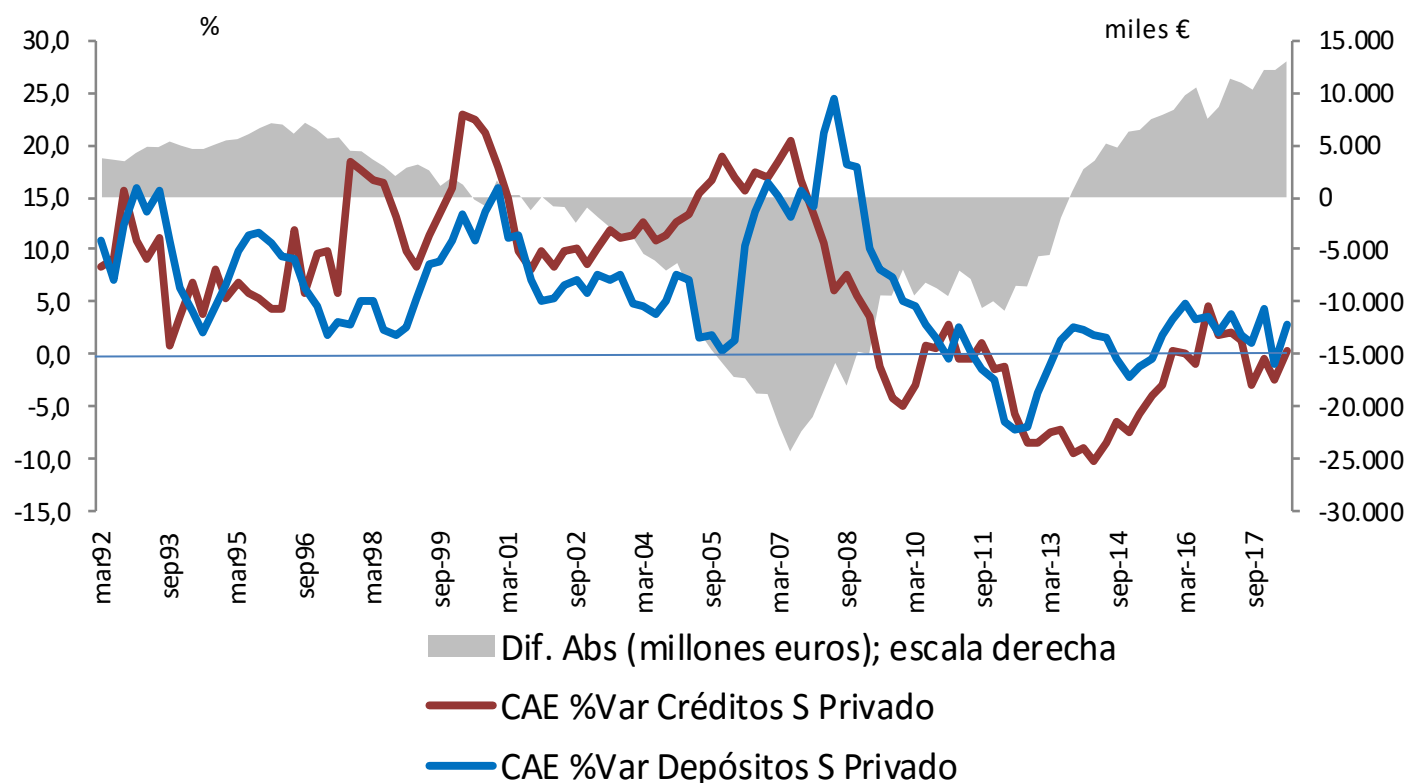
Sektore pribatuaren kredituak (% 0,4 EAEn eta % 3,3 Espainian) azken hiruhilekoetan eman den murrizketa geldiarazi du, eta apur bat hazi da EAEn kasuan, Espainiaren murrizketa handiagoaren kontra. Kreditu-eragiketa berri gutxiago egin dira mailegu bizien amortizazioengatik.

Sektore pribatuko gordailuen hazkundeak dinamismo handiagoa izan du EAEn (% 3,9) eta apur bat atzera egin du Espainian (-% 0,7).

2. Gordailu eta kreditu pribatuen bilakaera moteldu egin da

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2018ko ekaina

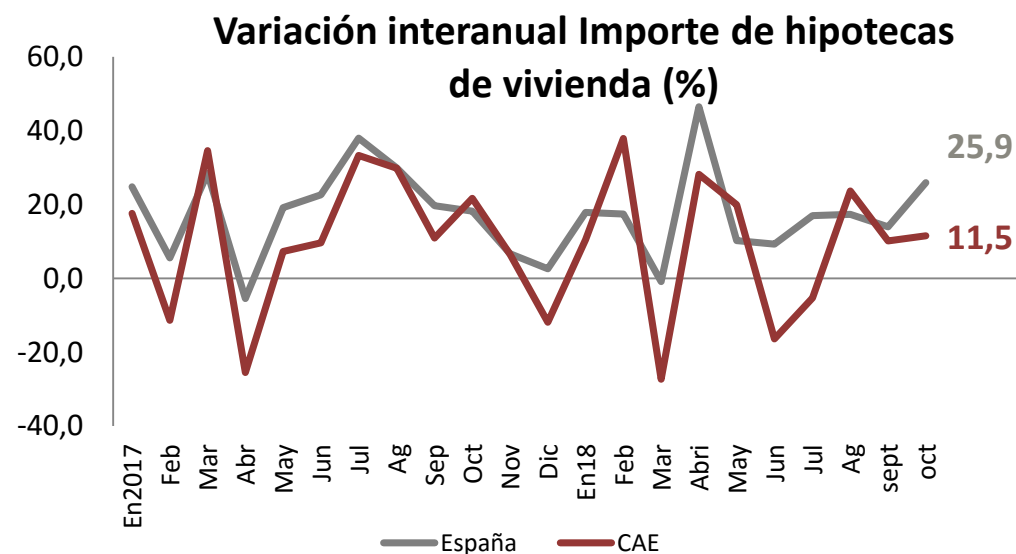
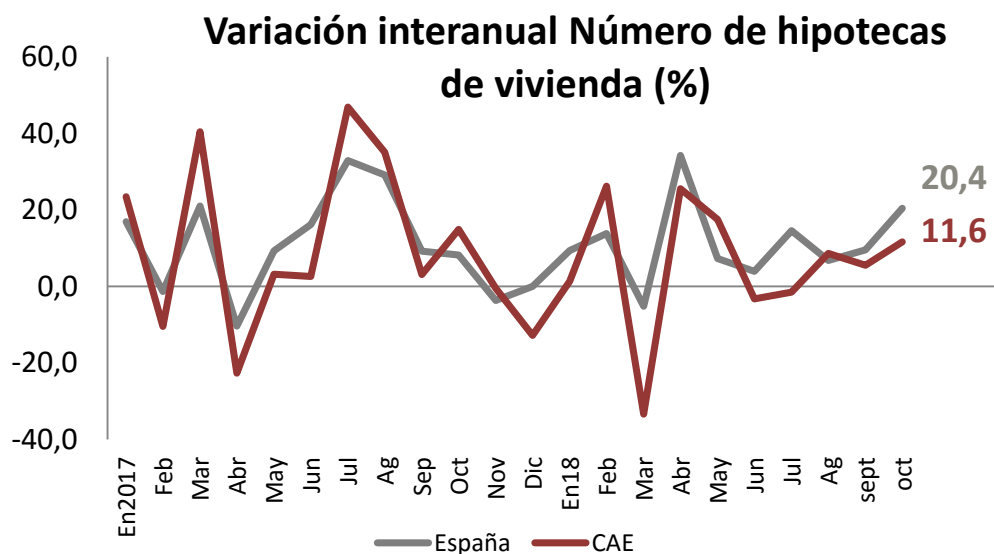
S. Pribatuaren Kredituen eta Gordailuen bariazioaren %

Iturria: BdE

Irailan, **Sektore pribatuaren gordailuen saldoa (76.878 M€) kreditu pribatuen saldoaren gainerik zegoen (63.971M€)**, 12.906 M€ gainerik hain zuzen ere. Kreditu pribatuek gordailu pribatuetan duten pisua % 83,2an kokatu da EAEn (% 100,2 Espainian).

2. Etxebizitza-hipotekek indarra galdu dute

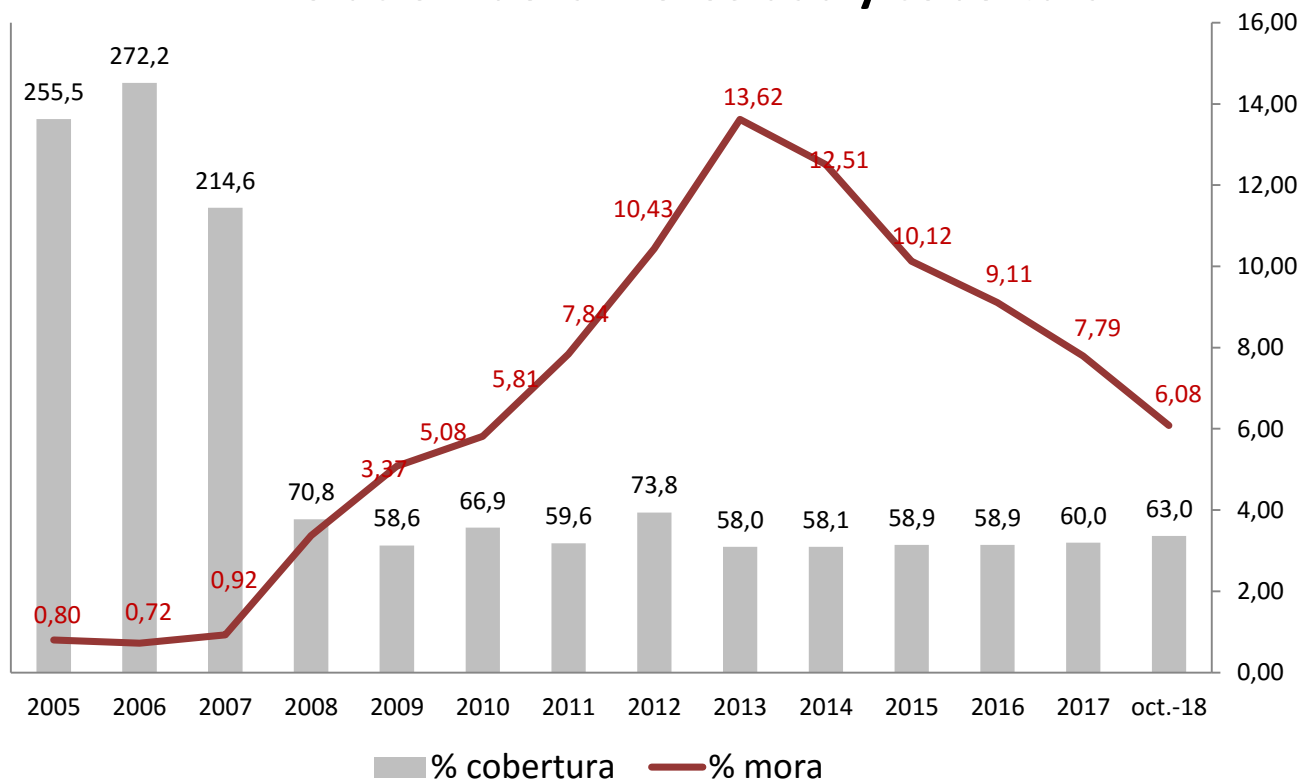

Iturria: INE

Urrian, **hipoteken merkatuak dinamismo handia** izan du, eta kontratatutako eragiketen kopurua igo egin da, EAEko % 11,5aren eta Espainiako % 25,9aren artean. Eragiketa kopuruaren bariazioaren marra EAEko % 11,6aren eta Espainiako % 20,4aren artekoa da.

3. Berankortasuna. Murrizteko bidean

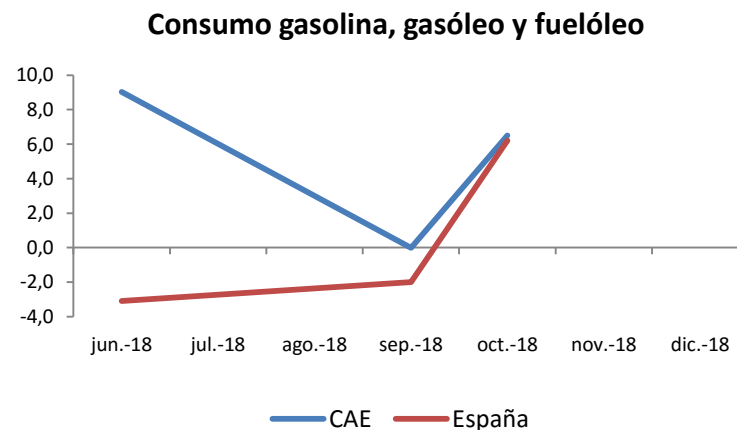
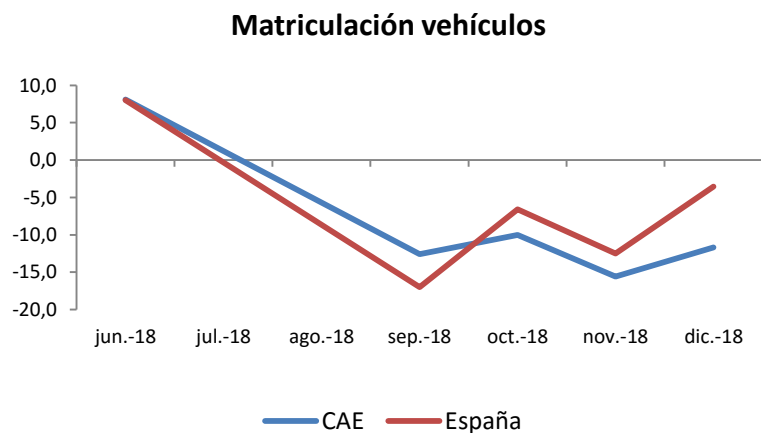
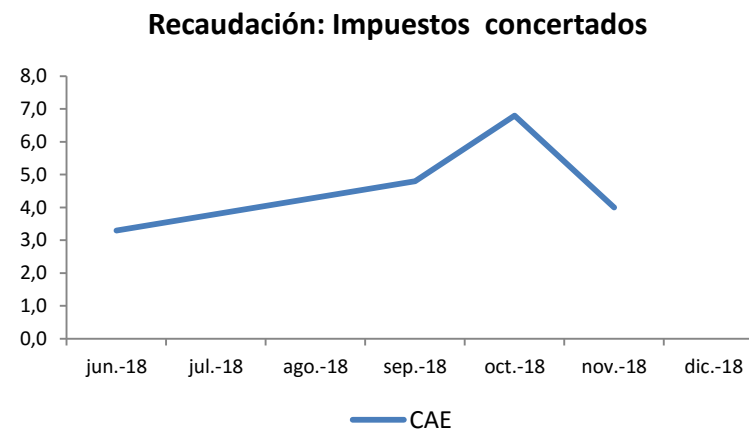
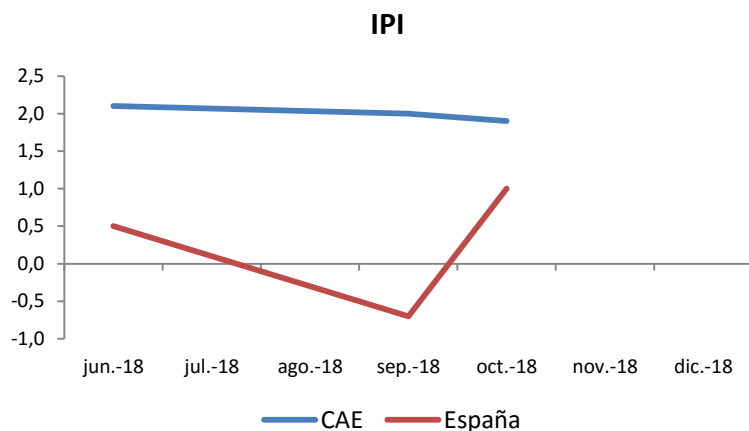
Evolución de la morosidad y cobertura

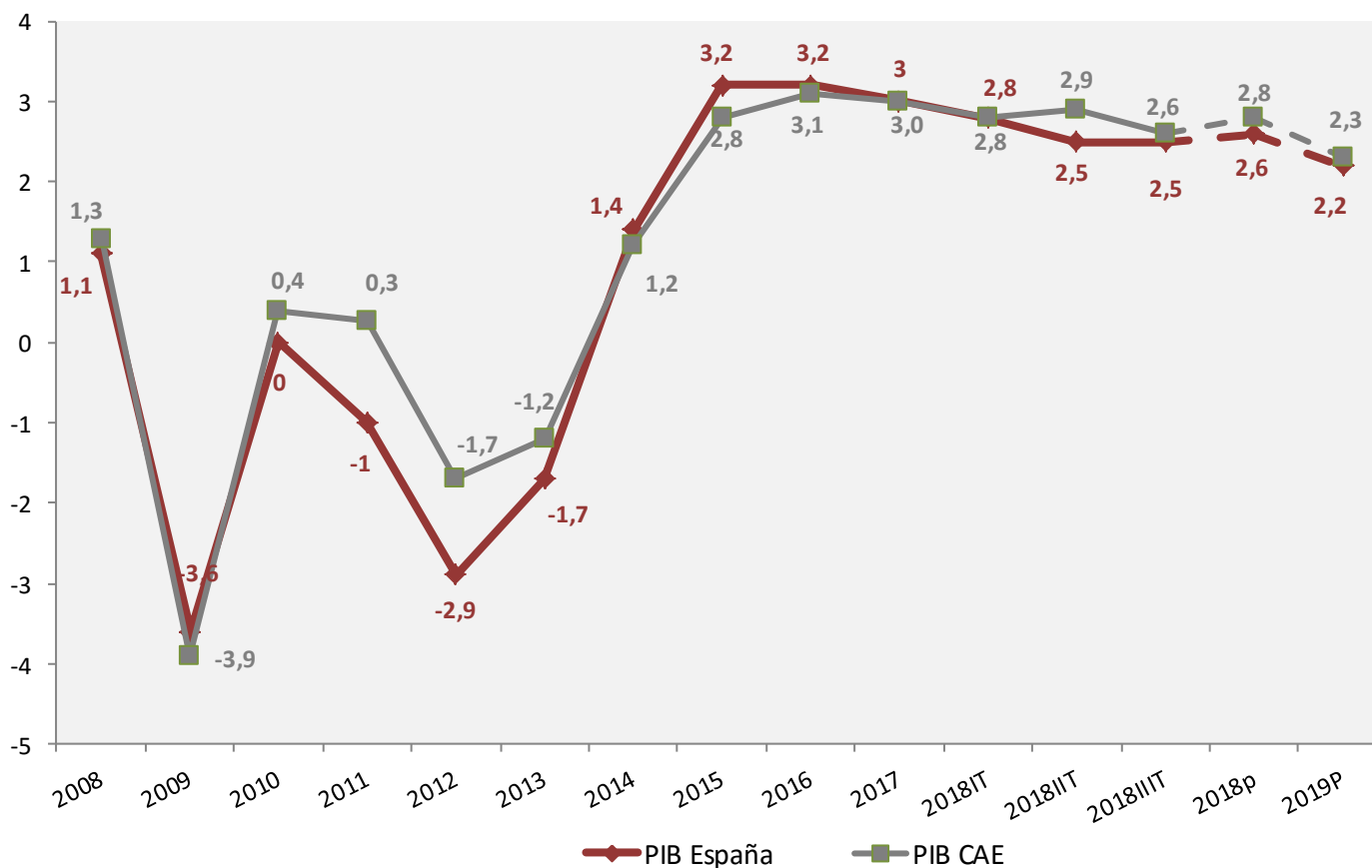
2018ko urriari dagokion Finantza-sistemaren OSR kredituaren berankortasun-tasa -0,09 portzentajezko puntu murriztu da azken hilean, eta % 6,08an dago orain. Finantza-sistemaren OSR kredituaren estalduratasak, aldiz, azken hilean 0,03pp egin ditu gora, eta % 62,54n dago orain.

2. Euskal ekonomia uneko adierazleen arabera...

MENSUALES	jun-18	sep-18	oct-18	nov-18	dic-18
IPI (Eustat)	2,1	2,0	1,9		
Consumo de gasolina , gasóleo y fuelóleo™ (Cores)	9,0	0,0	6,5		
Matriculación de turismos (Ikerbide 1.25.3)	8,1	-12,6	-10,0	-15,6	-11,7
Hipotecas. Número (INE)	-9,3	5,5	11,6		
Hipotecas. Importe (INE)	-16,4	10,1	11,5		
Compraventa viviendas	-6,9	1,6	10,6		
Recaudación DDF: Total impuestos (GV)	3,3	4,8	6,8	4,0	

3. Euskal ekonomia. 2018 eta 2019ko aurreikuspenak. Beherantz zuzentzeko aukerak

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

18IIHn, euskal ekonomiak espero zena baino hazkunde apalagoa izan du, **eta bere BPGd-ak % 2,6 egin du gora**; Espainiako ekonomiarekin (% 2,5) daukan **diferentzial positiboari eutsi dio**. Ekitaldi osoan gorako bideari eustea espero da, % 2,8ko hazkundearekin, baina ofizialki ez da baztertzen 2018ko ekitaldi osorako hamarren bat beherantz berrikusi beharra, % 2,7raino. 2019rako % 2,3ko igoera aurreratu da

3. Euskal ekonomia. Aurreikuspenak

Euskadi	PIB		
Panel de Previsiones		2018	2019
Confebask	dic.-18	2,9	
Funcas	dic.-18	3,3	2,7
Hispalink (VAB)	dic.-18	2,6	2,1
BBVA	dic.-18	2,6	2,7
CEPREDE	dic.-18	2,7	2,3
Gobierno Vasco	dic.-18	2,9	2,3
Media		2,8	2,4
<i>Máximo</i>		3,3	2,7
<i>Mínimo</i>		2,6	2,1

4. Ingurunea: Aurreikuspenak beherantz doitu dira

Munduko ekonomiaren aukerak, 2018ko urriko NDFren aurreikuspenak

	2017	2018	2019
Producto Mundial	3,7	3,7	3,7
Economías avanzadas	2,3	2,4	2,1
Estados Unidos	2,2	2,9	2,5
Zona del euro	2,4	2,0	1,9
Alemania	2,5	1,9	1,9
Francia	2,3	1,6	1,6
Italia	1,5	1,2	1,0
España	3,0	2,7	2,2
Japón	1,7	1,1	0,9
Reino Unido	1,7	1,4	1,5
Economías emergentes y en desarrollo	4,7	4,7	4,7
Volumen del comercio mundial (b y s)	5,2	4,2	4,0
Petróleo	23,3	31,4	-0,9
Precios al consumidor			
<i>Avanzadas</i>	1,7	2,0	1,9
<i>Emergentes y en desarrollo</i>	4,3	5,0	5,2

[2018ko urriko NDFren aurreikuspenak](#)

Munduko ekonomiari buruzko NDFren urriko aurreikuspenak pixkanaka jaitsi dira datuen olatu batetik bestera. Beherakadak batez ere ekonomia aurreratuetan du jatorria, gorakorrek eta garapen bidean dauden ekonomiek haien hazkunde iraunkorren aurreikuspenei eutsi baitiete, arrisku handiagoen testuinguru batean. Horren atzetik datoz adin aktiboan dagoen herritar kopuruaren igoera eta aurreikusitako produktibitatearen igoera eskasak. Nolanahi ere, **mundu osoko BPGd-a % 3,7 haztea** aurreikusten da, hala 2018 nola 2019an.

4. Eruogunea, etengabeko moderazioan; Espainian, aurreikuspenak hoztu dira, hazkunde iraunkorrarekin

Zona Euro. Previsiones de crecimiento económico comparado 2017-2019P

Crecimiento PIB (previsión; a/a)

	Fecha previsión	2017	2018P	2019P
Previsiones BCE (punto medio)	sep-18	2,5	2	1,8
OCDE	may-18	2,5	2,2	2,1
Comisión UE	jul-18	2,4	2,5	2
FMI	oct-18	2,4	2	1,9
Citi	oct-18	2,5	1,9	1,7

Consensus Economics, ECB, EU Commission, IMF, OECD and Citi Research

Fuente Citivelocity. Octubre 2018

BPGd-aren hazkundera Espainian

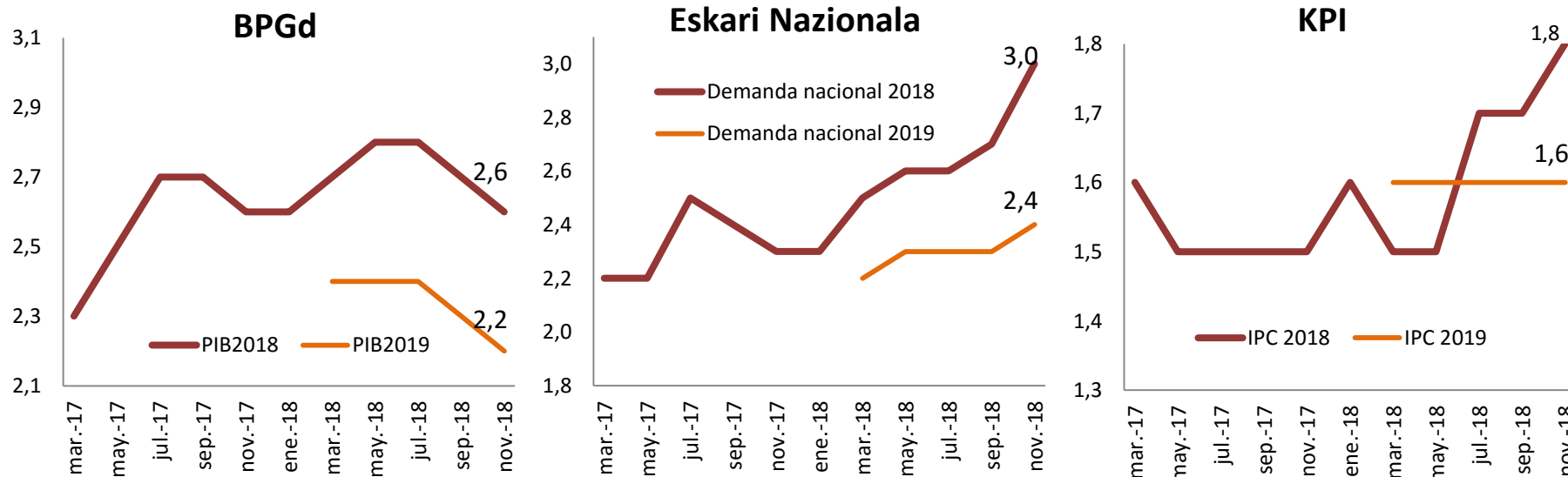
BPGd: % 2,5 (u/u)

Euroguneko jarduera nabarmen moteldu da, eta hirugarren hiruhilekoan BPGd-ak % 1,6 egin du gora. Azkeneko hiruhilekorako ez da hobekuntzarik aurreikusten, Alemaniako murrizketa arriskuaren, batasunaren diziplinari aurre egin dion Italiako arrisku politikoaren, Brexitaren inguruko zalantzen eta mundu osoko protekzionismo komertzialaren eraginez. Horren ondorioz, 2019rako Euroguneko hazkunderaren aurreikuspena % 2 ingurukoa da. Eta hori guztia % 2tik behera dagoen baina EBZren epe ertaineko helburu horretara hurbiltzen ari den inflazioarekin.

Espainiako ekonomia **hazkundera apaltzeko** bidean sartu da, eta % 2,4 inguruan geratu da hirugarrenko hiruhilekoan. Hala ere, Euroguneko hazkunderaren buruan dago. Esportazioen intentsitatearen jaitsiera eta gobernu berriaren politikaren ahuldadea arriskuaren atalean sar daitezke; beherantz berrikusi diren adierazle guztiek, aldiz, argi erakusten dute nola okertu diren aurreikuspenak.

4. Aurreikuspenak. Doiketak beherantz

Iturria: Funcas

Funcasen arabera, 2018an BPGd-aren igoera % **2,6**koa izango da (aurreko aurreikuspena baino bi hamarren gutxiago) eta **2019**rako % **2,2**ko hazkundera aurreratu du, azken epealdietan ikusi den dezelerazioaren bidetik. Bi dira indarren galera hori justifikatzeko arrazoiak: zalantza handiagoz betetako kanpo-ingurune bat, eta aurrezki-tasaren jaitsierak mugatutako kontsumo pribatua bultzatzeko zailtasunak.

Ez da aldaketa nabarmenik espero prezioetan, lan-merkatuak indarra galduko duen bitartean, ekonomia osoaren bilakaerarekin bat etorrira. Hala ere, langabezia-tasek behera egingo dute oraindik (2019an, % 13,9).

Laburbilduz, Espainiak **diferentzial positiboari utsiko dio hazkunderan**, baina **apaltzera joko du**, gero eta zalantza beteago dagoen testuinguruan.

4. Aurreikuspenen taula. Espainia

Última actualización

[<< Volver al Índice](#)

oct-18						
España						
Panel de Previsiones	PIB		IPC		PARO (EPA)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AFI	2,6	2,3	1,7	1,4	15,4	14,1
BBVA	2,6	2,4	1,8	1,6	15,3	13,7
Bankia	2,7	2,3	1,7	1,9	15,4	13,9
Caixabank	2,5	2,1	1,7	1,9	15,4	13,7
CEEM	2,6	2,1	1,8	1,5	15,1	13,3
CEPREDE	2,6	2,3	1,7	1,6	15,3	14,1
CEOE	2,6	2,3	1,7	1,3	15,3	13,4
Funcas	2,6	2,2	1,7	1,5	15,3	13,2
ICAE-UCM	2,6	2,4	1,8	1,5	15,3	13,8
IEE	2,6	2,2	1,7	1,4	15,3	14,3
Intermoney	2,5	2,2	1,8	1,8	15,3	13,5
CONSENSO (media)	2,6	2,2	1,8	1,6	15,3	13,6
Máximo	2,7	2,4	1,9	1,9	15,4	14,3
Mínimo	2,5	2,1	1,7	1,3	14,9	12,6
PRO MEMORIA						
Gobierno (octubre 18)	2,6	2,3	-	-	15,5	13,8
BdE (septiembre 18)	2,6	2,2	1,8	1,7	15,3	13,8
CE (noviembre 18)	2,6	2,2	1,8	1,7	15,6	14,4
FMI (abril18)	2,7	2,2	1,8	1,8	15,6	14,7
OCDE (octubre 18)	2,8	2,4	1,6	1,5	15,5	13,8

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2018IIH

2018ko urtarrilaren 4a